

Per imperatiu constitucional

El Senat haurà d'acollir HB

El PP i el PSOE han tancat les portes del Senat davant els nassos dels tres senadors electes d'Herri Batasuna.



El president del Senat ignora el Tribunal Constitucional.

Les dues forces majoritàries han donat ple suport a la interpretació que el president de la Cambra Alta, Juan José Laborda, va fer de l'apartat del reglament referent a la cerimònia d'acatament constitucional. Els parlamentaris *abertzales*, però, tenen nou probabilitats sobre deu d'accedir als seus escons si el Tribunal Constitucional, al qual han recorregut, aplica el mateix esperit que en la sentència que els va donar pas al Congrés dels Diputats malgrat la seva particular fórmula de promesa de fidelitat a la Carta Magna. Es cert que el reglament estableix clarament que a la pregunta "¿Jureu o prometeu acatar la Constitució?", els senadors han de respondre "Sí, juro" o "Sí, prometo". José Luis Álvarez Enparantza, José Luis Elkoro Unamuno i Inigo Iruin Sanz van afegir el polèmic "Per imperatiu legal" a les paraules preceptives, tal i com van fer els seus companys al Congrés.

Fèlix Pons, president del Congrés, va interpretar tan restrictivament com Laborda el reglament de la Cambra. Va expulsar els diputats *abertzales*, que setmanes després tornaven a ocupar els escons gràcies a una sentència favorable del Tribunal

Constitucional. El màxim òrgan de la jerarquia legal va considerar un atemptat contra la igualtat de drets la decisió de Pons. Les fórmules protocolàries, deia el text de la sentència, no poden coartar la llibertat d'expressió dels representants elegits pel poble. El ritual de promesa o jurament no pot ser mai un impediment a l'accés dels parlamentaris a l'activitat política, i no pot obligar a renunciar al missatge que els electors d'una determinada força política han dipositat en els seus representants perquè sigui expressat a les institucions parlamentàries de l'Estat de Dret.

Laborda ha ensopegat amb la mateixa pedra que el seu company de partit Fèlix Pons. Tots dos han mantingut que la seva interpretació del reglament era jurídica, no política. No obstant això, la sentència del Constitucional sí que en feia una lectura política, més àmplia, moguda per la voluntat que els alts conceptes que proclama l'estat de Dret no quedin presoners de les fórmules cerimonials. Laborda va argumentar que la sentència del Tribunal Constitucional no és aplicable al Senat perquè afecta només les parts implicades en el recurs d'empara (els diputats d'HB i la Mesa del Congrés). A més, adueix que el Constitucional "emet la seva

sentència en funció d'una ruptura del principi d'igualtat, ruptura que es produiria al Senat si s'admetés a alguns senadors electes utilitzant una forma diferent de la que preceptivament han hagut d'utilitzar tots els que han volgut accedir al càrrec públic".

Una lectura tan estreta del reglament de la Cambra només s'explica si existeix una voluntat política d'obstaculitzar l'accés d'Herri Batasuna a les institucions democràtiques. Així ho van entendre els grups basc i català, el partit Eusko Alkartasuna i la coalició Izquierda Unida, aquests darrers integrats al Grup Mixt del Senat. Ningú, tret de socialistes i conservadors, dubtava als passadissos del Senat que les forces majoritàries pretenen dificultar l'entrada de HB a les Corts, tràmit que fa quinze anys que se'ls exigeix des de tots els partits que han acceptat el joc constitucional. Els entrebancs al Congrés i al Senat i l'atemptat a Josu Muguruza han fet que, per primer cop des de la mort del dictador, els representants de HB apareguin com els bons de la pel·lícula, davant d'una majoria que ha demostrat, un cop més, que no sap com seure al costat dels representants de l'esquerra radical.

Carles Torras